

KOLPIT KASALLIGI, DAVOSI, PARVARISH QILISH.

2-son Farg'ona Abu Ali Ibn Sino nomidagi
Jamoat salomatligi texnikumi
O'qituvchisi Jabborova Mahliyo

Ayollardagi **kolpit** - bu yuqumli yoki yuqumli bo'lmagan tabiatga ega bo'lgan vulvaning mumkin bo'lgan tutilishi bilan vaginal shilliq qavatning yallig'lanishi. Patologiya ginekologik amaliyotda keng tarqalgan. Bunday tashxis tug'ish yoshidagi (18yoshdan 60 yoshgacha) ayollarning 45 foizida kamida bir marta amalga oshiriladi. Ammo kasallik qizlarni chetlab o'tmaydi, garchi ular vulvovaginit bilan kasallanish ehtimoli ko'proq.

Bolalar orasida eng yuqori kasallanish 6 yoshgacha bo'ladi va savodsiz intim gigiena sabab bo'ladi. Kolpit, shuningdek, postmenopozal davrga kirgan ayollarga ham ta'sir qiladi, bu ko'pincha tananing tabiiy qarish jarayonlari bilan bog'liq. Kasallik o'ziga xos va o'ziga xos bo'lmagan kelib chiqishi mumkin, bu etiologik sabablarga ko'ra belgilanadi. Maxsus kolpit gonokokklar, mikoplazmalar, trichomonas, xlamidiya, kandida va viruslarni qo'zg'atadi. Nonspesifik yallig'lanish jarayonini Escherichia va Pseudomonas aeruginosa, streptokokklar va aureus stafilokokklar keltirib chiqaradi.

KOLPIT O'Z-O'ZIDAN KETISHI MUMKINMI?

Kolpitni jiddiy bo'lmagan kasallik deb hisoblagan holda, ko'p ayollar kasallik o'z-o'zidan ketishi mumkinligiga ishonishadi. Davolanish holatlari, albatta, sodir bo'ladi, lekin bu juda kamdan-kam hollarda va faqat kasallik o'ziga xos bo'lmagan va tananing immunitet himoyasi zaiflashmagan taqdirda sodir bo'ladi. Ko'pincha quyidagi holat kuzatiladi: hech qanday davolanishni qo'llamagan ayol, bir necha kundan so'ng, uni bezovta qiladigan alomatlar yo'qolganini aniqlaydi. Ammo bu yallig'lanish jarayonining neytrallanganligini anglatmaydi, u faqat sust shaklga aylandi. Muayyan qo'zg'atuvchi omillar ta'siri ostida, bir muncha vaqt o'tgach, kolpit yana faollashadi. Shuning uchun kasallik o'z-o'zidan o'tib ketishini kutmang. Agar kasallikning belgilari aniqlansa, shifokorga borish, kolpitning sababini aniqlash va davolanishni boshlash kerak.

AYOLLARDA KOLPITNING BELGILARI

Vaginal shilliq qavatning yallig'lanish belgilari orasida quyidagilar eng keng tarqalgan:

Ajratishlar, ularning tabiati kasallikning etiologiyasiga va patologik jarayonning og'irligiga bog'liq bo'ladi. Har holda, ularning hajmi ayol mutlaqo sog'lom bo'lgan davrga nisbatan ortadi. Leykoreya ko'pikli, suvli, pishloqli, ba'zan yiringli bo'lishi mumkin. Atrofik kolpit bilan ularda qon quyqalari kuzatiladi;

- Noxush hid - asosan o'tkir, ammo nordon;
- Tashqi jinsiy a'zolar hududida shishish, ularning qizarishi va tirnash xususiyati;
- Uzoq yurish paytida, shuningdek, tungi dam olish paytida va tushdan keyin kuchayishni boshlaydigan qichishish va yonish hissi;
- Uyqusizlik, asabiylashishning kuchayishi, ayolni doimo bezovta qiladigan kasallik belgilari majmuasidan kelib chiqqan nevrozlar;
- Vaqti-vaqti bilan paydo bo'ladigan og'riq, tostda lokalize qilinadi. Ular defekatsiya harakati yoki yaqinlik jarayonida kuchayishi mumkin;
- Tez-tez siyish istagi, kamdan-kam hollarda siydik o'g'irlab ketish kuzatiladi;
- Tana haroratining subfebril qiymatlarga ko'tarilishi.
- Kasallikning o'tkir bosqichi simptomlarning kuchayishi bilan birga keladi, bu kolpitning sababiga qarab, biroz farq qiladi. Yallig'lanish jarayoni surunkali holga kelganda, alomatlar engil bo'ladi. Ammo ayolni tashvishga soladigan eng barqaror alomat qichima bo'lib, u hatto engil oqim fonida ham to'xtamaydi.

AYOLLARDA KOLPITNING SABABLARI

- Turli yoshdagi yallig'lanish jarayonining rivojlanishiga turli sabablar sabab bo'lishi mumkin:
- Bolalikda kasallik, asosan, oshqozon-ichak traktidan vaginaga kiradigan opportunistik mikrofloraning fonida rivojlanadi. Streptokokklar, stafilokokklar va hatto pinwormlar provokatorga aylanadi;
- Reproduktiv yoshdagi ayollarda yuqumli tabiatning o'ziga xos kolpiti ko'proq aniqlanadi. Jinsiy yo'l bilan yuqadigan trichomonas kasalligi ustunlik qiladi. Kandidoz kolpiti biroz kamroq tarqalgan, uning sababi asosan bolani olib borishda gormonal etishmovchilikdir;
- Menopauzadan keyin ayollarda ko'pincha stafilokokklar va streptokokklar sabab bo'lgan nonspesifik kolpit kuzatiladi. Biroq, kandidoz, atrofik va kolpitning boshqa turlarini aniqlash mumkin. Ammo ular odatda qo'shimcha xavf omillari mavjudligida rivojlanadi.

KOLPIT TURLARI.

Shilliq qavatning yallig'lanishiga nima sabab bo'lganiga qarab kolpitning turlari ajratiladi. Kasallikning har bir turi ma'lum klinik ko'rinishga va farqlarga ega, bu esa muayyan davolanishni talab qiladi.

Quyidagi turlar eng keng tarqalgan deb hisoblanadi:

Trichomonas kolpiti. Yallig'lanishni trichomonadlar, eng oddiy flagellar parazit mikroorganizmlar keltirib chiqaradi. Yuqtirishning eng keng tarqalgan yo'li jinsiy aloqadir, ammo infeksiya shaxsiy narsalar orqali ham mumkin. Kasallik osongina tashxis qilinadi va davolashda qiyinchilik tug'dirmaydi. Oqim odatda ko'pikli va ko'p,

yoqimsiz hid va yiringli qo'shimchalar bilan. Davolash uchun eng ko'p ishlatiladigan asosiy dori - mahalliy terapiya bilan birgalikda metronidazol;

Kandidal kolpit. Yallig'lanish zamburug'larning ko'payishi natijasida yuzaga keladi, ular qo'zg'atuvchi omillar natijasida patologik faollikni namoyon qiladi. Eng yorqin klinik belgilar orasida pishloqli oqindi va qichishish mavjud. INFEKTSION jinsiy aloqada ham, immunitetning zaiflashishi natijasida ham paydo bo'lishi mumkin. Mahalliy terapiya bilan birgalikda antimikotik preparatlar bilan davolanadi;

KOLPITNING ASORATLARI VA OQIBATLARI

Kolpitning har qanday turini o'z vaqtida davolashning yo'qligi ayollar salomatligi uchun jiddiy asoratlar bilan tahdid qiladi.

Mumkin bo'lgan salbiy ta'sirlar orasida quyidagilar ayniqsa xavflidir:

Kasallikning o'tkir shakli surunkali sust kasallikka aylanishi mumkin. Vaginada surunkali yallig'lanish jarayoni nafaqat dori-darmonlar bilan davolash qiyin, balki tez-tez relapslar bilan ayolning hayot sifatini pasaytiradi;

Patogenezning genitouriya tizimining yuqori qismlariga tarqalishi. Ushbu hududning kasalliklari orasida kolpit uretrit va sistitga olib kelishi mumkin;

Bachadon bo'yni eroziyasi, endometrit (bachadonning ichki qatlamining yallig'lanishi), servitsit (bachadon bo'yni kanalining yallig'lanishi), salpingo-ooforit (fallop naychalari va tuxumdonlarning yallig'lanishi) shakllanishi;

O'z vaqtida tashxis qo'yilmagan va davolanmagan barcha o'ziga xos kolpitlar oxir-oqibat bepushtlik yoki bolani homilador qilish va tug'ishda jiddiy qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin. Ko'pincha surunkali kolpit ektopik homiladorlikning sabablari hisoblanadi;

Qizlarda sinexiyaning shakllanishi, bu kichik va katta labiyalarning bir-biri bilan birlashishida ifodalanadi;

Turli infeksiyalar uchun shlyuzga aylanadigan vaginal devorlarda qon ketishining eroziv joylari paydo bo'lishi;

Ginekologik tekshiruvlar va jarrohlikdan so'ng yuqumli tabiatning asoratlari rivojlanish xavfi.

Tashxis va davolash qanchalik tez amalga oshirilsa, asoratlar xavfi shunchalik past bo'ladi.

KOLPITNI QANDAY DAVOLASH MUMKIN?

Kasallikni davolash mutaxassis tomonidan amalga oshirilishi kerak. Kolpitni improvizatsiya qilingan vositalar bilan o'z-o'zini davolash qabul qilinishi mumkin emas. Bir yoki boshqa vositani tanlashdan oldin, shifokor yallig'lanish sababini aniqlaydigan muayyan diagnostika choralari va tadqiqotlarini o'tkazadi. Olingan natijalarga muvofiq davolash sxemasi ishlab chiqiladi. Bundan tashqari, terapiyani tanlash kasallikning shakli va turiga, bemorning yoshiga va uning sog'lig'iga bog'liq bo'ladi.

Kasallik kompleks yondashuvni talab qiladi va birinchi navbatda bu etiotropik davolashdir. Ya'ni, ta'sir vaginal shilliq qavatning yallig'lanishining bevosita qo'zg'atuvchisiga ta'sir qilishi kerak. Shifokorning arsenalida antibakterial, gormonal, antimikotik va antiviral vositalar mavjud. Ba'zida kombinatsiyalangan terapiya talab qilinadi, bu bir necha turdagi dorilarning kombinatsiyasini o'z ichiga oladi.

Birinchi bosqich antibakterial dorilarni qabul qilishdan kelib chiqadi, shu bilan birga, shamlar, kapsulalar yoki vaginal tabletkalar topikal ravishda qo'llaniladi. Bundan tashqari, mahalliy davolash turli dezinfektsiyali eritmalar va antiseptiklardan foydalanishdan iborat. Ayolga borik kislotasi, kaliy permanganat, soda eritmaları bilan yuvish va yuvish buyuriladi. Bunday davolanish kamida 14 kun davomida amalga oshirilishi kerak.

Ikkinchi bosqich - shilliq qavatdagi tabiiy biotsenozni ko'paytirish orqali vaginaning normal mikroflorasini tiklash. Buning uchun laktobakteriyalarni o'z ichiga olgan vaginal süpozituarlardan foydalaniladi.

Mahalliy va etiologik davolashdan tashqari, birga keladigan kasalliklarni davolash kerak. Agar qo'zg'atuvchi omil bartaraf etilmasa, kasallik qayta-qayta takrorlanadi. Shunday qilib, keksa kolpitda gormonal fonni tuzatish, diabetni davolash, tana vaznini kamaytirish va endokrin bezlarning patologiyasini bartaraf etish kerak bo'lishi mumkin.

Agar shifokorlar qo'zg'atuvchi omilni bartaraf etishga muvaffaq bo'lishsa, kolpitdan to'liq tiklanish prognozi qulaydir.

Bundan tashqari, davolanish vaqtiga qadar siz ba'zi tavsiyalarga amal qilishingiz kerak, jumladan:

Davolash paytida jinsiy faoliyatdan bosh tortish. Yallig'lanishni bartaraf etishni tasdiqlash laboratoriya bo'lishi kerak, chunki simptomlarning yo'qolishi tiklanish belgisi emas;

Agar kerak bo'lsa, terapevtik kursni nafaqat ayol, balki erkak ham bajarishi kerak. Kasallikning o'ziga xos shakli jinsiy sherikda asemptomatik bo'lishi mumkinligi sababli, jinsiy faoliyatni qayta tiklashdan keyin qayta infeksiya xavfi yuqori; Antiseptiklar yordamida kuniga kamida ikki marta gigiena protseduralarini amalga oshirish;

Agar qiz yallig'lanish jarayonini boshdan kechirgan bo'lsa, unda ota-onalar uning gigienasini diqqat bilan kuzatib borishlari kerak. Har bir defekatsiya va siyish harakatidan keyin bolani yuvish kerak. Zig'irni sifatli yuvish vositalaridan foydalangan holda yuvish kerak va dazmollashni unutmang. Bolaning qichishidan azob chekmasligini va samimiy joylarni taramasligini ta'minlash muhimdir. Ushbu choralar qayta infeksiyani oldini olishga yordam beradi;

Terapiya paytida siz dietaga rioya qilishingiz kerak. Bu sho'r va baharatli ovqatlardan voz kechishga to'g'ri keladi. Ratsionga nordon sutli ichimliklarni kiritish muhimdir;

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Onalikda hamshiralik parvarishi Ya.N. ALLAYOROV, B.A.JUMANOV, F.Q.ASQAROVA
2. Bolalar kasalliklari DAMINOV T.A., XALMATOVA B.T. BOBOYEVA U.R.

Internet saydlari:

1. <https://uz.wikipedia.org/wiki/>
2. <https://fayllar.org/>